

KVIETIMAS

teikti pasiūlymą tapti LIFE SIP „Integruotas oro taršos mažinimo valdymas Lietuvoje“ (LIFE SIP ORAS) projekto moksliniu partneriu

Kviečiame Jūsų instituciją dalyvauti atrankoje ir tapti LIFE SIP ORAS projekto moksliniu partneriu. Šiuo raštu pateikiame visą informaciją, reikalingą apsispręsti dėl dalyvavimo: projekto esmę, siūlomas partnerio rolių sritis, kvalifikacinius reikalavimus, vertinimo kriterijus bei pasiūlymų pateikimo tvarką. Pažymime, kad laimėjusi konkursą įstaiga aktyviai dalyvaus LIFE SIP ORAS paraiškos rengimo procese, o projekto įgyvendinimo etape taps pilnaverte projekto partnere.

1. Apie projektą

LIFE SIP ORAS projektu siekiama prisidėti prie Nacionalinio oro taršos mažinimo plano įgyvendinimo, stiprinti oro kokybės valdymo sistemą, tobulinti stebėsenos ir duomenų valdymo priemones, plėtoti mokslu grįstas metodikas, vertinti oro taršos mažinimo priemonių poveikį bei skatinti elgsenos pokyčius visuomenėje.

Projekto rengimo metu siekiama įtraukti mokslo ir ekspertines institucijas, galinčias prisidėti savo kompetencijomis skirtingose teminėse srityse. Institucija gali teikti kandidatūrą vienai, kelioms arba visoms toliau nurodytoms sritims. Kiekviena sritis vertinama atskirai.

Projektas rengiamas pagal LIFE programos priemonę „**Strategic Nature and Integrated Projects – SIP Environment**“ (LIFE-2026-STRAT-ENV-SIP-two-stage), kurią administruoja Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga (CINEA). Priemonės aprašymą galima rasti CINEA svetainėje: https://cinea.ec.europa.eu/funding-opportunities/calls-proposals/strategic-nature-and-integrated-projects-sip-environment-1_en.

Kvietimas vykdomas dviem etapais: koncepcijos pateikimo terminas buvo 2026 m. rugsėjo 3 d., o **pilnos paraiškos (angl. full proposal) pateikimo CINEA terminas yra 2027 m. kovo 4 d., 17:00 val. (CET).**

2. Sritis, kurioms galima teikti pasiūlymą

Atranka vykdoma pagal keturias temines sritis. Kiekvienai sričiai žemiau pateikiamas trumpas aprašymas, galimos partnerio užduotys bei vertinimo kriterijai su maksimaliu balų skaičiumi (maksimalus vienos srities balų skaičius – 100).

2.1. Monitoringas, duomenų integracija ir skaitmeninės sistemos

Sritis apima nacionalinės oro kokybės ir oro taršos stebėsenos sistemos stiprinimą, monitoringo metodikų vertinimą ir tobulinimą, pažangių matavimo technologijų ir sensorių taikymo galimybių analizę, savivaldybių ir nacionalinių duomenų integravimo sprendimų kūrimą, duomenų kokybės užtikrinimą bei informacinių sistemų vystymą. Privalumu laikoma patirtis taikant dirbtinio intelekto, skaitmeninių dvynių ar daiktų interneto sprendimus.

Galimos partnerio užduotys:

- nacionalinės oro kokybės ir oro taršos stebėsenos sistemos vertinimas ir tobulinimas;
- savivaldybių monitoringo sistemų analizė ir integravimo galimybių vertinimas;
- aplinkos monitoringo metodikų rengimas ir atnaujinimas;
- sensorių, automatinių matavimo stočių ir kitų stebėsenos technologijų vertinimas;
- duomenų kokybės užtikrinimo ir validavimo metodikų rengimas;
- duomenų integravimo ir apsikeitimo tarp nacionalinių ir savivaldybių sistemų sprendimų rengimas.

Kriterijus	Paaiškinimas	Maks. balai
Oro kokybės ir taršos monitoringo patirtis	Patirtis vykdant oro kokybės matavimus, monitoringo programas, emisijų stebėseną, monitoringo tinklų vertinimą ir plėtrą.	20
Duomenų integravimo ir informacinių sistemų kompetencija	Patirtis kuriant ar tobulinant aplinkosaugines informacines sistemas, GIS sprendimus, duomenų mainų platformas, integruotus duomenų rinkinius, IoT sprendimus, skaitmeninius dvynius bei realaus laiko duomenų valdymo sistemas.	20
Modeliavimo ir duomenų analizės patirtis	Patirtis taikant oro kokybės, emisijų, transporto ar kitų aplinkos procesų modeliavimą, duomenų kokybės kontrolę, statistinę analizę, DI ir prognozavimo modelius.	15
Patirtis dirbant su savivaldybėmis ir valstybės institucijomis	Monitoringo, duomenų valdymo ar skaitmenizavimo projektai viešajame sektoriuje.	15
Ekspertų komandos kompetencija	Monitoringo, IT, GIS, modeliavimo ir aplinkosaugos specialistų kvalifikacija.	15
Igyvendinti projektai	Projektų ir sutarčių mastas, vertė ir pasiekti rezultatai per 5 metus.	15

2.2. Tyrimai, metodikos ir politikos poveikio vertinimas

Sritis apima oro taršos apskaitos, taršos šaltinių identifikavimo, duomenų rinkimo ir analizės metodikų, vertinimo modelių bei politikos poveikio vertinimo priemonių kūrimą ir tobulinimą, mokslinių tyrimų vykdymą, analitinių studijų rengimą bei rekomendacijų rengimą sprendimų priėmėjams.

Galimos partnerio užduotys:

- oro taršos apskaitos metodikų analizė, rengimas ir tobulinimas;
- taršos šaltinių identifikavimo ir šaltinių priskyrimo metodų kūrimas;
- oro taršos mažinimo priemonių poveikio vertinimas (ex-ante ir ex-post);
- scenarijų modeliavimas ir prognozių rengimas;
- kaštų ir naudos analizių atlikimas;
- mokslinių studijų, ekspertinių išvadų ir metodinių rekomendacijų rengimas.

Kriterijus	Paaiškinimas	Maks. balai
Mokslinių ir taikomųjų tyrimų patirtis	Patirtis oro taršos, energetikos, transporto, pramonės ar kitų susijusių sričių tyrimuose.	20
Metodikų ir analitinių studijų rengimas	Patirtis rengiant apskaitos metodikas, šaltinių analizės metodus, vertinimo modelius ir ekspertines studijas.	20
Poveikio vertinimai ir kaštų-naudos analizės	Patirtis atliekant ex-ante, ex-post, ekonominius ir reguliavimo poveikio vertinimus.	15
Publikacijos ir ekspertiniai darbai	Mokslinių publikacijų, metodinių dokumentų ir ekspertinių tyrimų apimtis.	15
Patirtis rengiant politikos rekomendacijas	Dalyvavimas strategijų, veiksmų planų ir teisėkūros dokumentų rengime.	15
Ekspertinė komanda	Aplinkosaugos, ekonomikos, statistikos ir modeliavimo kompetencijų derinys.	15

2.3. Pilotinių veiklų vystymas, vertinimas ir savivaldybių konsultavimas

Sritis apima mokslinį, metodinį ir ekspertinį pilotinių veiklų palaikymą bei vertinimą – pilotinių veiklų planavimą, intervencijų poveikio vertinimo metodikų rengimą, rezultatų analizę, savivaldybių konsultavimą, politikos priemonių pasiūlymų vystymą ir rekomendacijų rengimą dėl sprendimų perkėlimo galimybių.

Galimos partnerio užduotys:

- savivaldybių pateiktų pilotinių iniciatyvų ir projektinių idėjų vertinimas;
- metodinių rekomendacijų rengimas pilotinių veiklų planavimui ir įgyvendinimui;
- poveikio vertinimo metodikų, rodiklių ir KPI sistemų kūrimas;
- konsultacijų savivaldybėms teikimas dėl efektyviausių oro taršos mažinimo priemonių pasirinkimo;
- rekomendacijų dėl sėkmingų priemonių perkėlimo į kitas savivaldybes rengimas;
- gerųjų praktikų identifikavimas ir sklaida;
- oro taršos mažinimo politikos priemonių tyrimas ir (ar) vystymas;
- oro taršos mažinimo technologijų, šildymo sistemų modernizavimo, mažos taršos zonų, parkavimo politikos ir eismo valdymo priemonių testavimas pilotiniuose projektuose.

Kriterijus	Paiškinimas	Maks. balai
Pilotinių projektų ir oro taršos mažinimo intervencijų įgyvendinimo patirtis	Patirtis projektuojant, koordinuojant ar vertinant demonstracinius ir pilotinius projektus.	20
Poveikio vertinimo sistemos	Patirtis rengiant KPI, rodiklių sistemas, stebėsenos ir vertinimo metodikas.	20
Patirtis dirbant su savivaldybėmis ir / ar vietos politikos priemonėmis	Savivaldybių konsultavimas, gebėjimų stiprinimas, vietos projektų vystymas, mažos taršos zonų, transporto, energetikos, želdynų ar kitų oro kokybės valdymo priemonių planavimas ir vertinimas.	15
Rezultatų perkėlimo ir replikavimo kompetencija	Patirtis rengiant rekomendacijas dėl priemonių plėtros nacionaliniu mastu.	15
Ekspertų komandos kompetencija	Projektų valdymo, vertinimo, konsultavimo, energetikos, transporto, urbanistikos, aplinkosaugos ir technologinių sprendimų kompetencijų visuma.	15
Įgyvendintų projektų apimtis	Projektų vertė, mastas ir pasiekti rezultatai.	15

2.4. Elgsena, komunikacija ir visuomenės įtraukimas

Sritis apima elgsenos mokslų, aplinkos psichologijos, sociologijos ir komunikacijos principų taikymą siekiant skatinti gyventojų, verslo subjektų ir viešojo sektoriaus institucijų elgsenos pokyčius, prisidedančius prie oro taršos mažinimo ir oro kokybės gerinimo.

Galimos partnerio užduotys:

- gyventojų, verslo subjektų, savivaldybių ir kitų tikslinių grupių elgsenos bei sprendimų priėmimo procesų tyrimų vykdymas;
- visuomenės nuostatų, motyvų, barjerų ir paskatų, susijusių su oro taršos mažinimu, analizė;
- elgsenos pokyčių intervencijų kūrimas, testavimas, vertinimas ir tobulinimas;
- pokyčio komunikacijos strategijų kūrimas ir įgyvendinimas;
- socialinės rinkodaros metodų taikymas skatinant mažiau taršią ir sveikatai palankią elgseną;
- komunikacijos kampanijų ir elgsenos pokyčių intervencijų poveikio vertinimas.

Kriterijus	Paaškinimas	Maks. balai
Elgsenos ir socialinių tyrimų patirtis	Patirtis atliekant elgsenos, visuomenės nuostatų, motyvų, paskatų ir barjerų tyrimus, susijusius su oro kokybe, aplinkosauga, sveikata ar tvarumu.	20
Elgsenos pokyčių ir pokyčio komunikacijos kompetencija	Patirtis kuriant, testuojant ir vertinant Behavioural Change, Change Communication, socialinės rinkodaros ir kitų elgsenos pokyčius skatinančių intervencijų priemones.	20
Patirtis aplinkosaugos, sveikatos ir visuomenės gerovės srityse	Patirtis vykdant tyrimus ar projektus, susijusius su oro tarša, klimato kaita, visuomenės sveikata, gyvenimo kokybe ar kitomis tvarumo temomis.	15
Socialinių ir elgsenos mokslų metodologinė kompetencija	Patirtis taikant kiekybinius ir kokybinius tyrimus, eksperimentines metodikas, auditorijų segmentavimą, poveikio vertinimą ir intervencijų testavimą.	15
Tarpdisciplininė ekspertų komanda	Psichologijos, sociologijos, komunikacijos, visuomenės sveikatos, aplinkosaugos ir kitų susijusių sričių ekspertų kompetencijų derinys.	15
Inovatyvių visuomenės įtraukimo metodų taikymo patirtis	Patirtis taikant Communication for Development (C4D), bendrakūros (co-creation), piliečių mokslo (citizen science), socialinių inovacijų ir kitus pažangius visuomenės įtraukimo metodus.	15

3. Minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai

Šie reikalavimai privalomi visoms sritims. Neatitikus bent vieno iš jų, pasiūlymas atitinkamai sričiai nebus vertinamas:

- vykdoma veikla ne trumpiau kaip 5 metus pasirinktoje (arba glaudžiai susijusioje) srityje;
- per pastaruosius 5 metus įgyvendinti bent 2 projektai, tyrimai arba ekspertiniai darbai pasirinktoje srityje (kiekvienas ne mažesnės kaip 50 000 EUR vertės);
- bent vienas su pareiškėju darbo santykiais susietas ekspertas, turintis ne mažesnę kaip 3 metų patirtį pasirinktoje srityje;
- patirtis rengiant analitinius dokumentus, metodikas, studijas arba rekomendacijas valstybės institucijoms, savivaldybėms ar tarptautinėms organizacijoms;
- bent 2 tarptautiniai projektai arba mokslinės partnerystės, įgyvendinti per pastaruosius 3 metus.

4. Balų skyrimo principai

- pilnas atitikimas patirties reikalavimams (įvairialypė ir ilgametė patirtis, aiškiai apibrėžti pasiekti rezultatai) vertinamas maksimaliu balų skaičiumi;
- dalinis atitikimas kriterijui (patirtis dalinė arba nepakankamai išsamiai aprašyta) vertinamas mažesniu balų skaičiumi;
- patirties nesant arba jai esant minimaliai ar nepakankamai susijusiai su vertinama sritimi, skiriama 0 balų;
- Atrankos komisiją sudaro trys nariai iš trijų pagrindinių projekto partnerių (Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Aplinkos projektų valdymo agentūros ir Aplinkos apsaugos agentūros).

5. Projekto pristatymas ir klausimai

Spalio 1 d. 10:00 val. organizuojamas nuotolinis projekto pristatymas visoms besidominčioms institucijoms, kurio metu bus išsamiau pristatytos projekto veiklos, atrankos sritys bei atsakyta į dalyvių klausimus. Prisijungimo nuorodą informuosime atskirai, prisiregistravus dalyvauti. Registracijos nuoroda: [Registracija į konsultaciją mokslo ir tyrimų įstaigoms – Fill in form.](#)

6. Pasiūlymų teikimas

Pasiūlymus, užpildytus pagal pridedamą pasiūlymo formą, kartu su patvirtinančiais dokumentais (CV, projektų ir tyrimų sąrašas, nuorodos į rezultatus ir pan.) prašome atsiųsti el. paštu renata.juskeviciene@apva.lt iki 2026 m. spalio 9 d. (įimtina).

Pridedame: Pasiūlymo formą.

Lauksime Jūsų pasiūlymo ir liksime pasiekiami, jei kiltų klausimų.

Atrankoje negali dalyvauti institucijos, kurios yra Techninės paramos projekto, skirto rengti šį LIFE programos strateginį projektą, partnerės. Pasiūlymai nebus vertinami, jei privalomi dokumentai nėra pateikti arba pateikti praleidus pasiūlymo pateikimo terminą. Pasiūlymai bus įvertinti ne vėliau negu per vieno mėnesio laikotarpį.